

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, СТРАТЕГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Прокопович Т.А., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Р.М. Остапенко**
Державний біотехнологічний університет

Протягом останнього десятиліття ХХІ століття спостерігається інтенсивна глобалізація, яка виявляється у зростанні глобальних інтеграційних проектів, формуванні наднаціональних структур та розвитку транскордонних відносин. Ця тенденція обумовлена концепцією глобальних регіонів, що виникають у новому геополітичному ландшафті через взаємодію локальних та глобальних процесів. Для України цей контекст надає особливого значення процесам євроінтеграції.

Проблема інформаційної безпеки у контексті євроінтеграції України набуває особливої актуальності через вплив російської пропаганди на українське суспільство та іноземні країни, а також через потребу захисту інформаційно-телекомунікаційних технологій у всіх сферах життєдіяльності. Розвиток України у напрямку Європейської інтеграції відображає стратегічний вибір країни на користь цивілізаційної спрямованості та національних інтересів, зокрема, через впровадження європейських стандартів у всі сфери життя. Для України це також шлях до модернізації економіки, залучення іноземних інвестицій та технологій, підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку. Активізація євроінтеграційних процесів також сприятиме участі країни в міжнародних співтовариствах з вирішення конфліктів та забезпечення безпеки. Хоча є різні розбіжності між країнами Європи, всі вони спираються на спільні принципи соціальної справедливості та економічної конкурентоспроможності. Для України європейський курс є шляхом до вирішення історичних проблем та побудови сучасної, самобутньої держави. Важливо, щоб українське суспільство повернулося до своєї історії, уникнуло історичного безпам'ятства та розвинуло свою національну самосвідомість. Це важливо для того, щоб країна могла ідентифікувати себе як частину світового простору та рухатися вперед, виходячи з власних історичних корінь і цінностей. Питання безпеки в українському контексті прямо пов'язане з національною ідентичністю, культурою та ментальністю, що є ключовими складовими національної безпеки. Визначення власної

Європейської ідентичності стає невід'ємною частиною інтеграції України в Європейський Союз.

ЄС розглядає безпеку як комплексне явище, що охоплює політичний, економічний, екологічний, культурний, військовий та інформаційний аспекти. У зв'язку з цим, ЄС акцентує на своїх цивільних зусиллях та спільних діях для створення сприятливого інформаційного середовища. Україна потребує більш прагматичної та результативної проЄвропейської політики, яка враховуватиме реальні потреби та інтереси країни. Проте безпекова ситуація, особливо на сході, залишається складною проблемою, що вимагає переходу від риторики до конкретних дій.

Україна стикається з низкою викликів у сфері інформаційної безпеки, які ускладнюють процес євроінтеграції:

- кіберзлочини: Україна є однією з країн, що найбільше страждають від кібератак, які можуть завдати шкоди економіці.

- дезінформація: Російські пропагандистські кампанії активно поширюють дезінформацію в Україні, що може підірвати довіру до влади та інституцій.

- недостатнє фінансування: Уряд України не завжди має достатньо коштів для інвестування в кіберзахист та модернізацію інформаційної інфраструктури.

- нестача кваліфікованих кадрів: В Україні не вистачає фахівців з кібербезпеки, що може ускладнити реалізацію стратегій захисту інформації.

- старіюча інфраструктура: Багато інформаційних систем в Україні застаріли та не відповідають сучасним стандартам безпеки.

Розвиток інформаційної безпеки стає важливим завданням для України, оскільки інформація може бути інструментом для вирішення проблем безпеки та розвитку країни. Таким чином, безпека, ідентичність та інформація визначають шлях України до Європейської інтеграції та її місце в міжнародному співтоваристві. Звичайно, з розвитком нових технологій інформаційно-психологічного впливу, інформація стала потужною геополітичною зброєю, яка може суттєво впливати на економічну могутність держави та її національну безпеку. Створення нових методів і технологій інформаційно-психологічного впливу наводить на зміну сучасної війни, де інформаційний аспект стає важливим фактором, який може бути використаний як у матеріальній, так і у нематеріальній сферах, у тому числі через мас-медіа. Особливу увагу привертає поняття «інформаційна війна», що визначається як конфлікт на інформаційному рівні, який може мати великий вплив на суспільство та політичні процеси. Така війна може

бути спрямована на масову свідомість та викликати різноманітні наслідки, включаючи дезінформацію та маніпуляцію громадською думкою. У контексті сучасного суспільства, де механізми соціального контролю над інформаційним простором стають менш ефективними через розвиток нових технологій, інформаційно-медійна безпека стає важливим завданням. Це стосується не лише контролю за інформаційним простором, але і розвитку медіа-освіти як засобу боротьби з дезінформацією та маніпуляцією. У Європі розуміють необхідність співпраці та обміну інформацією між державами для ефективної боротьби з глобальними загрозами, включаючи інформаційну безпеку. Україна, яка прагне інтегруватися в Європейський Союз, також має забезпечувати власну інформаційну безпеку та узгоджувати свої підходи з партнерами з ЄС. Розуміння інформації як складової системи інформаційної безпеки вимагає розвитку не лише технологічних, але й соціально-політичних механізмів контролю та захисту. Імідж країни у міжнародному інформаційному просторі стає все важливішим аспектом, який визначає ставлення інших держав до неї. Тому розвиток іміджевих стратегій та міжнародної співпраці у цьому напрямку стає необхідним для забезпечення національної безпеки.

Отже, можна підсумувати, що на сьогоднішній день належна політика інформаційної безпеки має вирішальне значення для успішної євроінтеграції України та її соціального розвитку. Одним з ключових аспектів успіху у цьому процесі є забезпечення підтримки з боку населення та ефективна комунікація з громадянами. Це означає не лише формальну підтримку зовнішньополітичного курсу держави, а й активну участь у внутрішніх перетвореннях, пов'язаних із євроінтеграцією. У сучасних умовах інформаційна безпека стає не менш важливою, ніж економічна, військова або політична безпека. Захист інформаційного простору країни у всіх його аспектах є гарантією її стабільності та подальшого розвитку. Україна, яка переживає складні демократичні та соціально-економічні перетворення, знаходиться під підвищеним ризиком у сфері інформаційної безпеки. Таким чином, ефективне забезпечення інформаційної безпеки є невід'ємною складовою успішного розвитку та міжнародного позиціонування України.

Інформаційні джерела

1. Фурман І.Я. Європейська інтеграція України: інформаційний аспект // Вісник Національної академії наук України. 2021. № 11. С. 112-121.